

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 109 - STUDENI 2013.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Bog dragi Hrckovci!

Bliži nam se najljepši mjesec u godini. Mjesec u znaku zajedništva, bliskosti, ljubavi, milosrđa i naravno, darivanja. Kada kažem darivanje, ne mislim samo na darove u materijalnom smislu, iako se njima najviše obrađujete, već na ono u najljepšem smislu te riječi. Darivanje svega onoga što je najljepše u nama, našim najbližima i onima u potrebi.

Ne moram vas podsjećati koji nam sve blagdani stižu u prosincu, samo vam želim reći da se i vi sjetite drugih i nečim ih darujete.

Hrcko vam u ovom broju, među ostalim, piše o blagdanu koji nam prvo dolazi u sljedećem mjesecu, a tu je i tekst o događaju o kojem smo vam ostali dužni pisati, a to su Dani Balinta Vujkova, koji su ove godine po prvi put održani na drugom mjestu, i po prvi put uz jako važne goste.

Sljedeći broj «Hrcka» bit će naravno u znaku najljepšeg kršćanskog blagdana, te vas pozivamo da nam šaljete svoje ilustrirane i literarne radove na temu Božića. Adresu znate, ista je ona na koju nam šaljete kupone za «Hrckove detektive».

Do sljedećeg susreta, i uz želju da uživate u svom podlisku, veeeeeliki pozdrav od uredništva «Hrcka».

I. P. S.

Iz sadržaja izdvajamo:

Održani XII. dani Balinta Vujkova u Tavankutu 4-5-6

Pobjednici Kviza u Zagrebu7

Blagdan poezije8

Dođi, dođi, Nikola sveti i godine ove mene se sjeti16-17

Moje čizme18

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić-Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Ana Čavrgov, Marina Piuković, Zoltan Sič, Ivan Andrašić i Vladan Čutura

Lektorica: Katarina Vasiljčuk

Korektor: Mirko Kopunović

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Obrada slika: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Hrcko izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

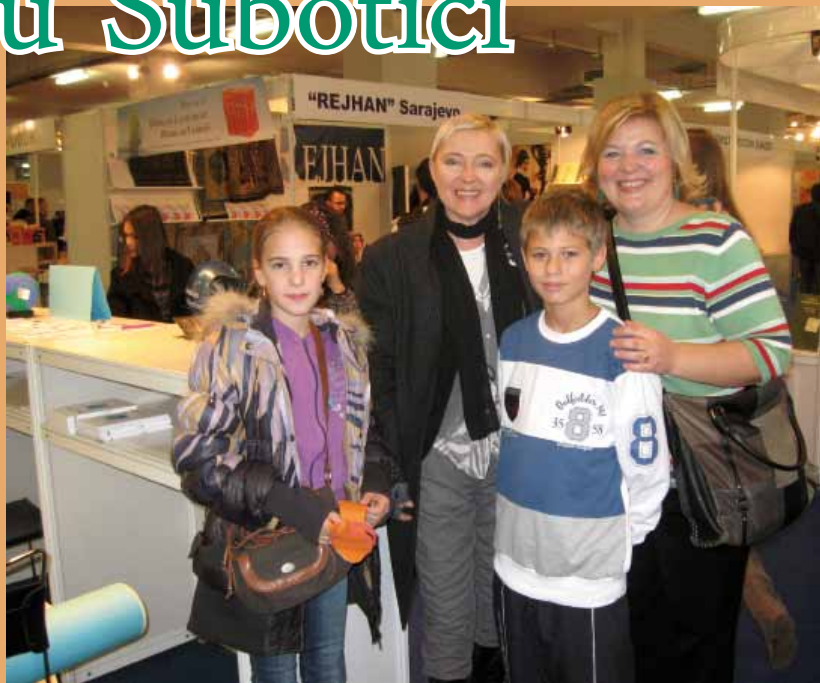
Silvija Šesto u Subotici

Poznata spisateljica Silvija Šesto posjetit će sljedeći tjedan Suboticu. Susrete s djecom će održati na poziv Gradske knjižnice Subotica u srijedu i četvrtak, 27. i 28. studenog.

U osnovnoškolskoj lektiri Silvija Šesto je zastupljena s čak 5 naslova. Neke ste možda već i čitali, a neki vas tek čekaju. To su romani «Vanda», «Bum Tomica» i «Bum Tomica 2», «Tko je ubio pašteticu» te «Debela».

Za roman «Debela» Silvija Šesto je dobila nagradu «Ivana Brlić – Mažuranić». Pobjednici prošlogodišnjeg Nacionalnog kviza za poticanje čitanja su tijekom boravka u Zagrebu upoznali Silviju Šesto, a uskoro ćete i vi ostali imati taj privilegij. Po svojoj prilici, ovo će biti vrijedan događaj, a izvješće očekujte u idućem broju.

B. I.

Hrckovi detekтиви

Dragi moji, jeste li spremni za jedno pitanje iz područja politike? Možda vam se čini da će ono biti preozbiljno i preteško, ali vjerujte da neće. Naprotiv, siguran sam da će mnogi od vas na njega znati odgovoriti bez ičije pomoći, a oni kojima je ona potrebna, neka uzmu podlistak u ruke i krenu u potragu za odgovorom. Pitanje glasi: **»Kako se zove predsjednik Republike Hrvatske koji je sudjelovao na ovogodišnjim Danima Balinta Vujkova u Tavankutu?«**.

Odgovor pošaljite na adresu: NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, s naznakom: Za »Hrckovog detektiva«.

Zaslužene darove dobit će 10 sretnih dobitnika!

Očekujem vaša pisma!

Hrcko

Kupon za Hrckove detektive!

Točan odgovor je: _____

Ime i prezime: _____

Škola i razred: _____

Adresa: _____

Mjesto: _____

Nagrađeni detekтиви

Moram vas pohvaliti i ovoga puta. Stigao je veliki broj vaših pisama i to skoro sva s točnim odgovorima. Ima i novih detektiva, što me posebno raduje. Zimsko računanje vremena počinje posljednje nedjelje u listopadu, točan je odgovor koji smo očekivali na pitanje iz prošlog broja. Neki od vas su odgovorili da je to u posljednjem tjednu listopada, što nije dovoljno precizno, jer tjedan ima sedam dana, a točno se zna kojeg dana se pomiču kazaljke na satu. Bilo je i onih koji su naveli točan datum kada se to dogodilo ove godine, međutim, taj datum nije uvijek isti, odnosno posljednja nedjelja u listopadu ne pada uvijek na isti dan. Sve u svemu, nisu to neke velike greške, ali je važno da Hrckov detektiv bude precizan i točan, kako bi mogao biti nagrađen.

Dobitnici nagrade su:

1. Aleksandar Vojnić Purčar, I. h, OŠ »M. Vuković«, Subotica
2. Mihaela Dulić, IV. b, OŠ »V. Nazor«, Đurđin
3. Melisa Gadžur, II. a, OŠ »M. Gubec«, D. Tavankut
4. David Udovičić, V. 2, OŠ »M. Antić«, Palić
5. Anastazija Nemeti, I. a, OŠ »I. G. Kovačić«, Sonta
6. Luka Pajić, IV. a, OŠ »I. Milutinović«, Subotica
7. Ivan Vuković, II. a, OŠ »M. Gubec«, D. Tavankut
8. Mateja Loki, II. a, OŠ »I. G. Kovačić«, Sonta
9. Tijana Vujković Lamić, II. h, OŠ »M. Vuković«, Subotica
10. Luka Vuković, vrtić »Petar Pan«, D. Tavankut

Nagrađenima od srca čestitam!

Hrcko

Održani XII. dani Balin

Program «Narodna književnost u školi»

I ove godine okupili smo se za Dane Balinta Vujkova. Održani su već dvanaesti put za redom i bilo nam je jako lijepo iz više razloga.

Za razliku od prethodnih jedanaest godina, program za nas djecu pod nazivom «Narodna književnost u školi» održan je izvan Subotice, i to u Tavankutu u četvrtak, 17. listopada. Toga dana započeli su i Dani Balinta Vujkova koji su trajali do subote, 19. listopada. Tako da smo gotovo svi putovali. Bio je to lijep izlet, čak nam je i vrijeme išlo u prilog. Sunce je sijalo kao da nas pozdravlja i veseli se našem ponovnom okupljanju.

Sljedeći razlog što nam je ove godine bilo osobito lijepo je što su na ovo druženje s knjigom došli i drugari iz cijele Vojvodine koji pohađaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, i to iz: Bezdana, Sota, Srijemske Mitrovice, Bačkog Monoštor, Berega, Sonte, Plavne, Vajske i Starog Žednika. To je bilo jako moćno. Svaki puta se radujemo kad nam se netko novi priključi. Tada je veće i ljepše društvo, osjećamo se bolje i jače, svjesni da nas ipak ima. Bili su tu i ostali drugari, sada već stari znanci iz Đurđina, Male Bosne, Subotice i naravno, domaćini iz Tavankuta.

Svake godine nam organizator - Hrvatska čitaonica - daruje novu knjigu od Balinta Vujkova. I one su uvijek lijepe i vesele. Ovoga puta su nas osobito razveselili jer smo dobili strip. Naime, hrvatsku bunjevačku narodnu pripovijetku «Poplašeno jaje» tiskali su kao strip. E, to je stvarno moćno. Prema zapisu Balinta Vujkova, koji je pripovijetku čuo od Marije Bačlije, rođene Mamužić, tekst je adaptirala i pripremila za strip Katarina Čeliković, a Petar Tikvicki je nacrtao prekrasne likove patke, raka, bika, magarca, mačka i ovna, koji su bježali od straha. Što

Matija Vujkova u Tavankutu

posjetili i predsjednici Nikolić i Josipović

da vam kažem, morate ju pročitati. Crteži su prekrasni, a priča je baš smiješna. Naravno, i ove godine Hrvatska čitaonica je novu knjigu darovala školskim knjižnicama kako bi nam svima bila dostupna. Darove nam je podijelila unuka Balinta Vujkova Nevena Racić.

Još jedan razlog što su ovi Dani Balinta Vujkova bili posebni jest i posjet naših predsjednika. Na našu manifestaciju došli su i predsjednik Republike Srbije Tomislav Nikolić, kao i predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović. E, to nije mala stvar. Zbog njih smo morali i doći ranije u Tavankut, što je bilo ustvari jako dobro jer smo se mogli međusobno više družiti, poigrati, a neki od nas i zaljubiti, ali sad nećemo o tome. Predsjednici su najprije posjetili učenike koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku u Osnovnoj školi «Matija Gubec». Oni su taman imali sat glazbenog odgoja. Potom su došli do nas koji smo bili u dvorani za tjelesni odgoj. U ime svih nas dobrodošlicu im je poželjela naša Bernadica Ivanković, predsjednica Hrvatske čitaonice, a potom su i oni nešto rekli. Naravno, mi smo pripremili kraći program za njih. Naša najbolja i višestruko nagrađivana recitatorica Hrvatske čitaonice Donna Karan je kazivala stihove Alekse Kokića «Đače uči», a djeca iz vrtića «Petar Pan» iz Tavankuta, skupina «Leptirići», odigrali su kraću predstavu «Bili luk biži od smrti». I to je pripovijetka koju je zapisao Balint Vujkov. Ovaj igrokaz je pripremila njihova odgojiteljica Verica Ivković Ivandekić. Sudeći po osmijesima i izrazima lica, predsjednici su bili zadovoljni.

To nije bila jedina predstava koju smo taj dan gledali. Učenici Osnovne škole «Matko Vuković» iz Subotice su pripremili predstavu «Poplašeno jaje». Povezujete jako brzo, to je ista pripovijetka koja je napravljena u obliku

stipa. Tako smo imali prigodu vidjeti ju u više formi, odnosno kako se ona može i scenski prikazati. Bilo je jako smiješno i veselo. Uživali smo u njoj. Petnaestak djece za nastup pripremili su profesori Dejan Petrović i Branka Lazić, te učiteljica Ana Čavrgov.

Vjerujem da ne postoji dijete koje ne voli rođendan, bilo svoj, bilo rođendane svojih drugara. Tri dana prije programa u Tavankutu proslavili smo 100. rođendan jednog poznatog Subotičanina, našeg značajnog književnika i svećenika. Svi znamo da je to Aleksa Kokić. Ove godine smo puno pričali o njemu, pa smo i ovu prigodu iskoristiti za to. Nevena Mlinko, naša draga i spretna voditeljica postavila nam je nekoliko pitanja o njemu na koja smo mi svi znali točan odgovor. Osim toga, učenice 3. razreda OŠ «Moše Pijade» iz Berega su nam odrecitirale njegovu pjesmu «Lipo ti je u nas». Valentinu Ostrogonac, Jovanu Vujević, Danijelu Ostrogonac i Maju Benić pripremila je nastavnica Iva Babić. Kako je to bio pravi sat hrvatskoga jezika, svi smo tada naučili i njegovu pjesmu «Jutro na selu». Ona je i uglazbljena pa nas je Bernadica Ivanković naučila ju pjevati uz pomoć Katarine Piuković, Magdalene Temunović, Ane Francišković, Martine Čeliković i Ane Piuković te uz pratnju Nikole Bašića na gitari. Ovdje smo svi uživali.

Iz svega priloženog možete i sami zaključiti kako su ovogodišnji Dani Balinta Vujkova bili više nego lijepi i plodni. Po odlasku iz Tavankuta srca su nam bila puna, ali i ruke, jer smo na izlazu svi dobili darove. Domaćini, škola «Matija Gubec» je svakom djetetu dala po jabuku (veeeliku jabuku), predsjednici Nikolić i Josipović su nas darovali slatkišima, a Hrvatska čitaonica je svakom od nas darovala knjigu – strip «Poplašeno jaje». Da sve bude ovako dobro, osim organizatora Hrvatske čitaonice pobrinula se i Gradska knjižnica Subotica kao suorganizator te Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata koji je pružio logističku potporu.

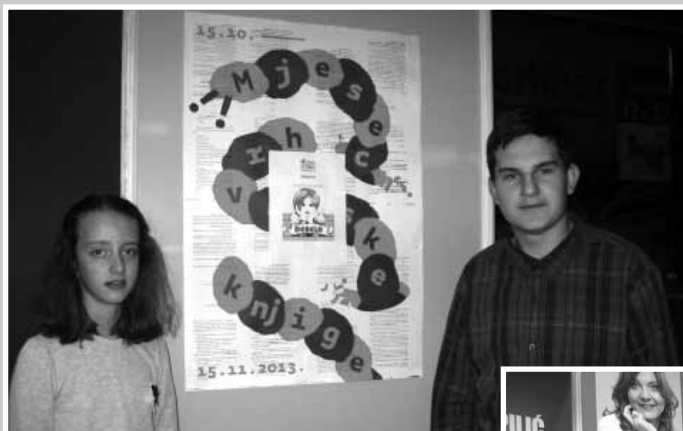
S radošću očekujemo i naredne XIII. Dane Balinta Vujkova.

B. I.

Pobjednici Kviza «Pročitaj tri dnevnika i pobijedi!» u Zagrebu

Gradska knjižnica Subotica se i ove godine priključila Nacionalnom kvizu za poticanje čitanja «Pročitaj tri dnevnika i pobijedi!» koji organiziraju Knjižnice Grada Zagreba. Kao pobjednici iz Subotice - Filip Skenderović, učenik VIII. e razreda OŠ «Ivan Milutinović» iz Male Bosne i Ana Mandić, učenica V. h OŠ «Matko Vuković» iz Subotice, boravili su u Zagrebu od 15. do 17. studenoga, gdje je održana i završna priredba te izvlačenje glavnih nagrada u okviru Sajma knjiga Interliber. Kako im je bilo i što su doživjeli, najbolje ilustrira sljedeći tekst koji je napisala Ana te fotografije.

«To što sam doživjela boraveći tri dana u Zagrebu, teško se može opisati. Pokušat ću, dat ću sve od sebe.

Prijatelj Filip i ja smo bili sretnici koji su osvojili nagradu na kvizu za poticanje čitanja. Nagrada je bila putovanje u glavni grad Hrvatske, na sajam knjiga Interliber. Mojoj sreći nije bilo kraja. Putovanje uz dobro društvo doista nije bilo naporno. Nakon što smo se smjestili u hotelu «Central» (što mi je i samo po sebi već bio doživljaj), naša draga voditeljica Bernadica Ivanković nam je već smislila super program. U kinu smo gledali film «Šegrt Hlapić» koji se nedavno počeo prikazivati u Hrvatskoj. Bilo mi je jako zanimljivo poslije knjige i more crtaća vidjeti i snimljeni film na istu temu. Film je bio smiješan, zabavan i u nekim scenama i strašan. Nakon toga smo posjetili Knjižnice Grada Zagreba, naše drage domaćine. Tamo su nas lijepo primili, pogledali smo zanimljive knjige, malo porazgovarali te pošli dalje. A dalje, to je bila nagrada za naporan dan - topla čokolada! Ali nju nismo pili bilo gdje, nego na Trgu bana Jelačića u samom centru

Zagreba! Oduševila sam se s gradom. Svugdje široki trgovi, velike zgrade, užurbani ljudi, a tek tramvaji! Poslije uzbudljivog dana išli smo na spavanje.

Sutradan, na sajmu knjiga je bilo isto lijepo. Prošetali smo među štandovima knjiga, svatko je kupio po nešto, a nakon toga je uslijedilo za mene pravo iznenađenje. Upoznali smo nekoliko pisaca: Sanju Polak, Sanju Pilić, Siliviju Šesto i Damira Mađarića. Od moje omiljene književnice sam čak dobila i autogram! Mislila sam da sanjam. Kada dođem u svoju školu, moći ću se pohvaliti. Na završnoj priredbi kviza gledali smo predstavu «Debeli» od Silvije Šesto. Jako mi se svidjela predstava, a posebice koreografije u njoj. Dobili smo puno darova i svi su nas primijetili, zapitkivali. Na trenutke sam

se osjećala kao zvijezda. Navečer smo išli u kazalište «Histrion» da pogledamo predstavu «Bunjevački blues» rađenu po tekstu Tomislava Žigmanova. Tako je i drugi dan bio prepun sadržaja, toliko sam toga vidjela, s toliko ljudi nas je naša Bernadica upoznala, da ću to pamtiti cijelog života.

Treći dan smo također proveli na sajmu i sudjelovali u kreativnoj radionici, još malo šetali među štandovima, slikali se s Duricom te polako se pakirali za put ka svojim domovima.

Ovaj nagradni izlet je prošao jako brzo, ali samo zato što je bio prepun događanja, doživljaja. Bili smo super «ekipica», kako nas je Bernadica prozvala. Na ovom putovanju mi se još više povećala želja za čitanjem omiljenih knjiga, jer sam vidjela da još jako, jako puno ljudi voli čitati. A na ovakvim mjestima svatko tko želi, može naći ono što ga zanima. Zahvaljujem svima koji su mi omogućili da ovako što i doživim.»

Dakle, pouka za sve: isplati se čitati!

Održana XII. pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku

Volim jesen, a osobito mjesec knjige jer je pun događanja. Jedna od značajnih aktivnosti koja uvijek plijeni pažnju jest i Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku, koju već dvanaest godina za redom organizira Hrvatska čitaonica Subotica. Održana je 8. studenoga 2013. godine u prekrasnoj čitaonici Gradske knjižnice u Subotici. Iz cijele Vojvodine okupilo se oko 90-ak recitatora koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku, uče predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture ili su članovi hrvatskih udruga kulture u Vojvodini. Doputovali su iz: Bezdana, Sonte, Srijemske Mitrovice, Svetozara Miletića, Bačkog Brijega, Bačkog Monoštora, Plavne, Vajske, Starog Žednika, Tavankuta, Đurđina, Male Bosne i Subotice.

Bio je to praznik za uši, melem za dušu, jer toga dana smjenjivali su se stihovi više i manje poznatih hrvatskih ili stranih autora. Pjesme su kazivane na standardnom hrvatskom jeziku te bunjevačkoj ili šokačkoj ikavici, a recitatori su, kao i svake godine, bili podijeljeni u tri skupine:

mlađa (učenici od I. do IV. razreda osnovne škole)

srednja (učenici od V. do VIII. razreda osnovne škole) i

starija skupina (srednjoškolci, studenti i mladi radnici do 27 godina starosti).

Radost toga dana s nama su podijelili i dragi nam gosti - Anđela Horvat iz Hrvatskog nacionalnog vijeća, Dragan Đurić, generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici, te Tomislav Žigmanov, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Za svoj nastup svaki sudionik smotre nagrađen je knjigom, jer su oni već svojim dolaskom bili bolji od recitatora u svojoj sredini, ali i za veliki trud i odricanja koja su podnijeli. Neki od njih su ustali u 5 sati ujutro da bi stigli na vrijeme u Suboticu na smotru. Netko bi rekao, odakle im volja nakon toga još recitirati, ali nisu se osjetili umor ili neraspoloženje, naprotiv, svi su jednoglasno konstatirali da je vrijedilo svega toga. I pomučiti se te naučiti pjesmu, odlaziti na probe, rano ustati i doći na smotru, a posebice kazivati javno stihove.

Svi smo uživali, a ponajviše su taj privilegij, ali i veliku odgovornost imali članovi prosudbenog povjerenstva koji su poslušali sve recitatore. Nije to mala stvar. Ove godine u žiriju su bili višestruko nagrađivani glumac Narodnog kazališta u Subotici Vladimir Grbić, kao predsjednik ovog povjerenstva, a uz njega su odlučivale i Željka Zelić te profesorica Nevena Mlinko. E, nije im bilo lako. Trebalo je odabrati najbolje. Bilo kako bilo, diplomu su na koncu osvojili sljedeći natjecatelji:

MLAĐA DOB

Sara Čelić (OŠ „Ivo Lola Ribar“ iz Plavne), Ružica Dulić (OŠ „Vladimir Nazor“ iz Đurđina), Ivan Huska (Hrvatska čitaonica Subotica), Claudia Karan (Hrvatska čitaonica Subotica), Donna Karan (OŠ „Matko Vuković“ iz Subotice), Marko Mišćević (OŠ „Sveti Sava“ iz Srijemske Mitrovice), Zorica Ring (OŠ „Ivo Lola Ribar“ iz Plavne) i Iva Molnar (OŠ „Matko Vuković“ iz Subotice).

SREDNJA DOB

Anastasija Balatinac (OŠ „Moša Pijade“ iz Bačkog Brijega), Nataša Benčik (OŠ „Matija Gubec“ iz Tavankuta), Josipa Dulić (OŠ „Vladimir Nazor“ iz Đurđina), Marijana Dulić (OŠ „Vladimir Nazor“ iz Đurđina), Regina Dulić (OŠ „Matko Vuković“ iz Subotice), Davorin Horvacki (Hrvatska čitaonica Subotica), Petar Huska (Hrvatska čitaonica Subotica), Tomislav Huska (Hrvatska čitaonica Subotica), Zdenko Ivanković (Hrvatska čitaonica Subotica), Lucija Ivanković Radaković (Hrvatska čitaonica Subotica), Kristina Kemenj (HBKUD

„Lemeš“, Svetožar Miletić), Marija Kovač (HBKUD „Lemeš“, Svetožar Miletić), Magdalena Pos (OŠ „Ivo Lola Ribar“ iz Plavne), Marijana Skenderović (OŠ „Matko Vuković“ iz Subotice), Tara Šegrt (OŠ „Ivan Goran Kovačić“ iz Sonte), Ivana Tikvicki (OŠ „Ivan Milutinović“ iz Male Bosne) i Milica Vuković (OŠ „Matija Gubec“ iz Tavankuta).

STARIJA DOB

Maja Andrašić (Gimnazija „Svetožar Marković“ iz Subotice), Sanja Andrašić (KPZH „Šokadija“, Sonta), Sara Dulić (Gimnazija „Svetožar Marković“ iz Subotice), Ivan Kovač (Hrvatska čitaonica Subotica) i Jelena Vidaković (Gimnazija „Svetožar Marković“ iz Subotice).

Pobjednici su osim diplome osvojili nagradni izlet u Hrvatsku, a odlukom žirija na ovaj izlet zbog iznimnog angažmana putovat će i: Slaviša Kovač (OŠ „Pionir«, Stari Žednik), Marija Ivakić (OŠ „Bratstvo jedinstvo«, Bezdan), Sanja Šuvak (KUDH „Bodrog«, Bački Monoštor), Dajana Caro (OŠ „Aleksa Šantić«, Vajska), Aleksandar Lacko (Politehnička škola, Subotica) i Aleksandra Starčević (Politehnička škola, Subotica).

Za sada nam nisu htjeli otkriti gdje će putovati recitatori, znamo samo da će izlet biti realiziran koncem ovog ili početkom sljedećeg mjeseca. Ne brinite, mi ćemo sigurno biti tamo i očekujte reportažu s puta.

Do tada ne zaboravite da poezija može biti lijek za dušu te vam preventivno preporučam da ju konzumirate što češće.

Bernadica Ivanković

DUHOVNI KUTAK

Lijepa priča za lijep dan

Ime mu je bilo Fleming, bio je siromašan škotski seljak. Jednog dana, dok je crnčio za preživljavanje obitelji, čuo je iz obližnje močvare povik u pomoć. Odbacio je alat i potrčao u močvaru.

Tamo je, zaglubljen do pojasa u blatu, prestrašeni dječak vikao i borio se da se izvuče iz močvare. Seljak Fleming spasio je dječaka od sigurne smrti.

Sljedećeg dana u seljakovo se dvorište dovezla bogata kočija. Elegantno obučeni plemić izašao je iz kočije i predstavio se kao otac dječaka kojega je seljak spasio. «Želim Vam platiti», rekao je plemić. «Spasili ste život mom sinu!»

«Ne, ne mogu primiti plaću za to što sam uradio», rekao je škotski seljak i odbio ponudu.

Tada je kroz vrata naišao seljakov sin.

«Je li to Vaš sin?», upitao je plemić.

«Da!», ponosno je odgovorio seljak.

«Napravimo dogovor», predložio je plemić. «Dozvolite mi da mu osiguram obrazovanje kakvo ima i moj sin. Ako je momak imalo sličan ocu, bez sumnje će stasati u čovjeka na kojega ćemo obojica biti ponosni.»

Tako je i bilo. Sin seljaka Fleminga pohađao je najbolje škole i uskoro završio medicinsku školu sv. Marije u Londonu i postao poznat u cijelom svijetu kao sir Alexander Fleming, pronalazač penicilina.

Nakon više godina plemićev sin, koji je bio spašen iz močvare, razbolio se od tuberkuloze. Što ga je tada spasilo? Penicilin!

A kako je bilo ime plemiću?

Lord Randolph Churchill. A ime njegova sina?

Sir Winston Churchill.

Netko je rekao: «Što daš, to imaš».

Leona Matković, IV.h,
OŠ »Matko Vuković«

Marija Stipančević, IV.h,
OŠ »Matko Vuković«

Radite, kao da vam novac nije potreban. Volite, kao da niste nikada bili pogođeni. Plešite, kao da vas nitko ne gleda. Pjevajte, kao da vas nitko ne sluša. Živite, kao da su nebesa na zemlji. Jer stvarno jesu.

Priredila: vjeroučiteljica Ana

KUTAK ZA STIHOLJUPCE

Za moju seku, a možda i batu...

Sretan je onaj koji ima sestru ili brata, pa čak kad je i mlađi, ništa ne mari. Ponekad se to čini loše, ali to je samo privid. Imati brata ili sestru pravo je bogatstvo. No, i oni koji ih nemaju neka ne budu tužni. Ukoliko nemaju bratića ili sestričnu od tete, strica ili ujaka, mogu si posuditi ono dijete koje također, kao i oni, nema nikoga. Oni mogu biti makar zamjenski brat ili sestra. Konačno, svi smo mi braća i sestre.

O mlađoj sestri nekolicine braće pjeva Ivana Brlić - Mažuranić. Mnogi je znaju kao spisateljicu proznih djela, ali je ona pisala i pjesme. Čuvenog Hlapića, koji ove godine slavi 100. rođendan, pročitao je vjerujem svako školsko dijete koje ide na nastavu na hrvatskom jeziku. Ne zaboravimo ni njene «Priče iz davnina». Ipak, Ivana Brlić - Mažuranić je dobra i kao pjesnikinja.

Za sve stiholjupce ovoga puta pjesma «Mali patuljak». Možda se netko i prepozna u njoj.

Mali patuljak

Plakala Nena, rad bi na šetnju,
A braća znadu, bit će na smetnju!
Sklonu ih ipak suzice teške,
Al' joj se groze: «Ići ćeš pješke,
Nosit te neće nitko ni časa;
Uza to ne smiješ pisnut ni glasa.»

Cincinuljak
Mali patuljak,
Nenice, seko,
Ne idi daleko!

Jedva su prošli dvjesta koraka,
Neni preduga šetnja je taka.
Ne smije ipak tužit se braći,
Mora si drugi izgovor naći.

Cincinuljak
Mali patuljak,
Nenice, seko,
Pravo sam reko!

Imala Nena cipele nove
Pa su u sav glas škripale ove,
«Čujte! To plaču cipele moje
Jer se predugog hodanja boje!
Daj me ponesi, Ivice brate,
Cipele jadne odviše pate!»
Smiju se braća kako ih vara
Nose je kući «beza, bezara».

Cincinuljak
Mali patuljak,
Nenice, seko,
Pravo sam reko!
Ivana Brlić - Mažuranić

«Beza bezara» nositi - u Slavoniji znači dijete nositi na leđima.

B. I.

HRVATSKI JA VOLIM

Kako napisati ime svoje osnovne škole

Draga djeco, siguran sam da vrlo dobro znate imena svojih škola, no možda se ponekada nađete u nedoumici kako se ona pišu. Budući da većina škola uključuje ime neke osobe, može se pisati na dva načina.

Ime škole možete pisati u nominativu ili genitivu. Ukoliko je u nominativu, piše se u navodnicima, npr.: **Osnovna škola «Matija Gubec»**, **Osnovna škola «Matko Vuković»**, **Osnovna škola «Ivan Milutinović»** i sl.

Međutim, ukoliko ime svoje škole pišete u genitivu, tada se piše bez navodnika, pa ćete pisati na sljedeći način: **Osnovna škola Matije Gupca**, **Osnovna škola Matka Vukovića** ili, pak, **Osnovna škola Ivana Milutinovića**.

Naravno, ovaj savjet se ne odnosi samo na ove tri spomenute škole, nego i na sve druge koje pohađate.

v. č.

KNJIGA BAŠ ZA MENE

»Poplašeno jaje«

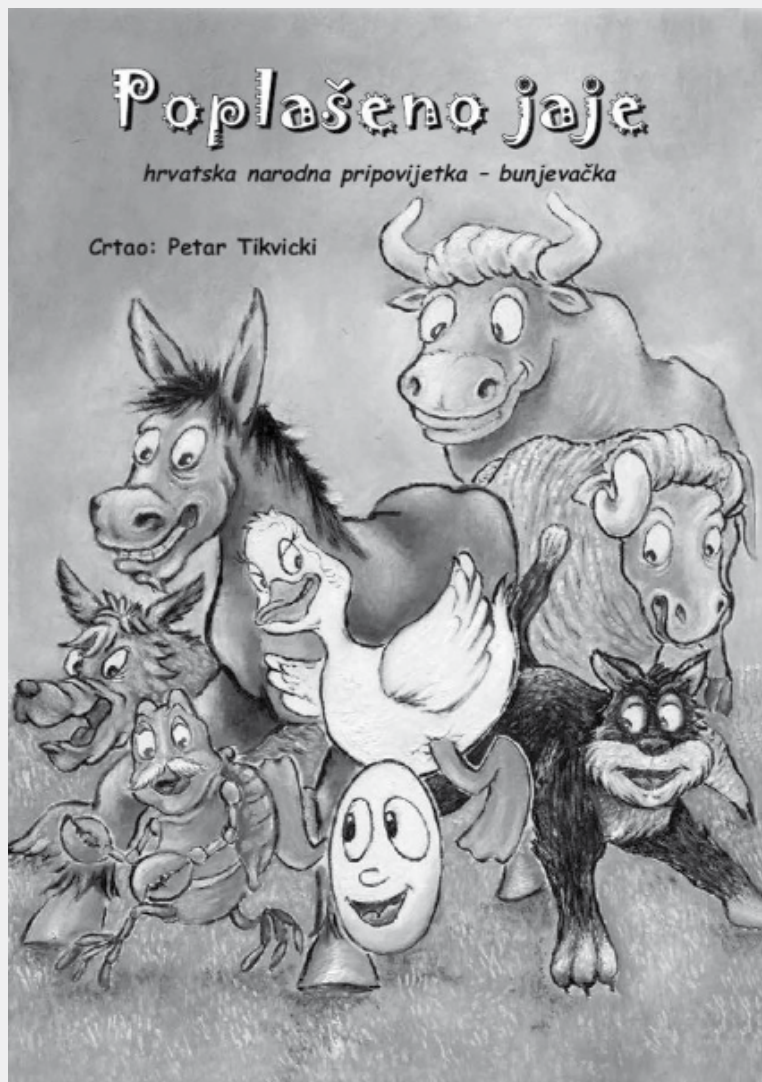
Dragi moji čitatelji „Hrcka“ i knjigoljupci, ovoga puta svima vama predstavljam jednu posebnu knjigu. Naime, svake godine u okviru „Dana Balinta Vujkova – dana hrvatske knjige i riječi“, učenici, kao najmlađi i najiskreniji prijatelji knjige, dobivaju na dar novu knjigu. Tako imamo knjige „Bogatašovo maslo“, „Ždribac zlatne grive“, „Tri pripovitke o zmajovima“, „Pripovitke za laku noć“ i mnoge druge. Dobru tradiciju ne treba kvartiti. Stoga vam i ove godine donosimo novu knjigu Balinta Vujkova, koja je premijerno predstavljena na ovoj najvećoj književnoj manifestaciji Hrvata u Vojvodini, ali je prvi puta narodna pripovijetka koju je zapisao Balint Vujkov navukla ruho u obliku stripa. S ponosom vam predstavljam novu knjigu Hrvatske čitaonice, tiskanu samo za vas – strip „Poplašeno jaje“.

Riječ je o hrvatskoj bunjevačkoj narodnoj pripovijetki koju su nekada naši preci prepričavali na ovome području, a koju je po kazivanju Marije Bačlije, rođene Mamužić, zapisao Balint Vujkov. Glavni junak – jaje, i njegova čudna družba, koju sačinjavaju patka, rak, bik, magarac, mačak i ovan, bježe od straha. Pustolovina ove čudne družbe je ispunjena smiješnim zgodama i nezgodama. Na koncu, strah ih dotjera do čopora kurjaka. Jesu li naši junaci odista toliko strašljivi i kako se njihov susret s opasnim kurjacima razrješava, provjerite sami.

Ova je knjiga osobito zanimljiva zbog toga što je u obliku stripa. Strip je jedno vrijeme, barem u Srbiji, bio potpuno marginalizirana vrsta umjetnosti, što je rezultiralo i manjkom kvalitetnih izdanja. Na radost ljubitelja devete umjetnosti, a napose vas djeco, Hrvatska čitaonica se odlučila izdati ne bilo kakav strip, već rađen po izvornoj hrvatsko-bunjevačkoj narodnoj pripovijetki. Tekst je adaptirala i pripremila za strip Katarina Čeliković, a izvrsne ilustracije načinio je Petar Tikvicki. Petar je rodom iz Starog Žednika, a živi u Subotici (u Keru). Po profesiji nije crtač stripova već strojarski tehničar. Međutim, veoma je talentiran i pokraj nogometa crtanje mu je najveća ljubav. Stripom se bavio devedesetih godina XX. stoljeća kada je objavljivao u novosadskom Dnevniku, a njegove ilustracije u stripu „Poplašeno jaje“ čine čitanje zanimljivijim i prijemčivijim.

Ukoliko sam vas barem malo zaintrigirala, a niste bili na ovogodišnjim XII. danima Balinta Vujkova i programu „Narodna književnost u školi“ u Tavankutu, gdje je svako dijete na dar dobilo ovaj strip, potražite ga u školskoj ili Gradskoj knjižnici Subotica i vjerujte da ćete uživati u njemu. Možda se nakon toga ohrabrite da potražite još neki strip te uživate i u ovoj umjetnosti.

B. I.

Jelena Mihaljev, IV. a,
OŠ „I. G. Kovačić“ Sonta

Marko Đukić, predškolač,
Vrtić „Bambi“ - grupa „Voćkice“

David Periškić, VI. a, OŠ „22. oktobar“ Bački Monoštor

Marko Vojnić Hajduk, III. h,
OŠ „Matko Vuković“ Subotica

Marija Stantić, I. b, OŠ „Vladimir Nazor“ Đurđin

Doris Buljovčić, II. h, OŠ „Matko Vuković“ Subotica

Krunoslav Dulić, IV. b,
OŠ „Vladimir Nazor“ Đurđin

Martina Kujundžić, IV. c, OŠ „Ivan Milutinović“ Subotica

Dijana Gabrić i
Milena Dulić, VII.,
OŠ „Pionir”
Stari Žednik

Moj mali bata

Prije sedam dana
s bolničkog prvog kata
na naša kućna vrata
tata mi je donio brata.
Zbog brata se sada
sve tiše zatvaraju vrata.
Sada mala duda
ide s bratom svuda.
Pelena ima cijeli stroj
na zna im se točan broj.
Kreme, pomade i sapuni,
to je sve ono što mene buni.

Je li bata samo dječak
u sobi do mojih vrata,
ili pufna što diše i miriše
pa svaka baka za njim uzdiše.
A što radi tata?
Pa tata kao tata
pored mene i brata ne zna za
što da se hvata
da li prvo mamu da ljubi,
ili u prodavaonicu da se gubi.
Lud je skroz
izgleda da je njegovom mir-
nom životu prošao voz.

Mateja Evetović,
III. h, OŠ „Sveti Sava”

Marjan Osmanović, III. h,
OŠ „Sveti Sava” Subotica

Ivan Vuković, II. a,
OŠ „Matija Gubec” Donji Tavankut

Ana Marija Horvacki, I. e,
OŠ „I. Milutinović” Mala Bosna

Kristina Kemenj, V-1,
OŠ „Bratstvo-jedinstvo” Svetozar Miletić

Gabrijel Vuković, III. c,
OŠ „Ivan Milutinović” Sonta

Srdan Lovrić, VII-2, OŠ „Aleksa Šantić” Vajska

Antonia Marijanović, IV. a,
OŠ „22. oktobar” Bački Monoštor

Strah me je...

Bog svima! Nije mi dobro, zbilja nije. Ok, boli me trbuh i znam, mama mi je pričala o bolu prije mjesečnice, to tako mora. Ipak, nisam dobro, zbilja nisam. Toliko me nešto stišće u prsima, a glava mi se muti, okreće se sve oko mene. Ne znam ni komu reći. Da bar imam prijateljicu da ju pitam što učiniti... Teško je biti sam.

Danas mi se dogodilo nešto strašno. Pred kraj sata glazbenog tražila sam se od nastavnice na toalet. Mora da se po meni vidjelo da mi je sila, jer me je pustila, a to inače ne čini. Otrčala sam i jedva stigla. Dok sam si prala ruke, zvonilo je. Požurila sam van jer ne volim biti tu kad rulja nahrupi - i cure iz mog odjela su nekad lude, ali one iz drugih odjela, i pogotovu starije, znaju mi reći grozne stvari. Smiju se i pokazuju rukom, one „finije“ šapću. Znam da me zovu „Ludača“, a nekad i „Ružnjača“. Nikad se ne bih usudila ni pogledati ih, a kamoli odgovoriti. Ako ne uspijem pobjeći, čujem kako se za mnom smiju. Zato uvijek žurim i bježim... Potrčala sam jer sam već čula otvaranje vrata učionica i buku koja se iza njih čuje. O d j e d n o m , sudar. Naletjela sam na nekog velikog. Podigla

sam glavu i vidjela iznad svoje glavu Nikole iz 8. b. On je ulazio u muški wc, a ja sam mu se našla na putu. Horror! Kako se ja njega bojim! On je najfaca u školi - zgodan, lijep, košarkaš, cure si pišu njegovo ime na rame, kao da im je to tetovaža. Glupače, on ih gleda sve i smije se, a kažu neki da ih zafrkava i svaki tjedan drugu lajka na fejsu, pa si piše status „U vezi“, a one stavljaju tužne pjesme i glupe citate... Sad je taj Nikola preda mnom! Da nisam upravo bila na toaletu, upiškala bih se od straha. Hoće li me udariti, opsovati, uštipnuti za zadnjicu? Očekivala sam najbolje: da mi lupi čvrgu i izdere se „Pazi kuda ideš, kozol!“ U strahu sam sagnula glavu i stisnula oči. Samo da me ne počupa, od toga mi krenu suze, pa će me i drugi zezati! Ne bih njemu smjela reći „Oprosti“, ni u ludilu! Dogodilo se nešto nestvarno: dodirnuo mi je nježno bradu i podigao je. Oči sam stisnula još jače, u strahu. „Pazi malo drugi put, malena!“ Lagano mi je prstom dodirnuo obraz. Sad kad me pljusne! Nije se dogodilo to, jer je uletjela rulja, a on je ušao u wc. Otrčala sam bez daha.

Još i sad mi zastane dah kad se sjetim. Bojim ga se, jako. Ne znam zašto me nije udario, kad to bez problema čini svima. Kao da sprema osvetu neku, jer ne

bi on oprostio tako nešto nikomu... Samo, ako je tako ljut, zašto me nije vrijeđao? Mislim, on meni sigurno ne zna ime, ali nije me nazvao životinjskim nadimkom, već skoro ... lijepo. To me još više plaši... Samo da zaboravi to što se dogodilo, jako to želim... Pomolit ću se večeras! Kristina!"

Frka zbog glupe jedinice...

E, škvaldro, došlo mi skejtanje glave... Ne, nisam je razbio, nisam ja takav looser, ni glavu ni noge. Ne kažem da ne padam, ali učim se dobro padati. No, od ovog padanja ću se teško oporaviti. Da, ljudi, imam kolca. Jedinicu. Keca. Asa. Jao, kako sam glup što sam si to dopustio! Kazao sam vam kako ću slijediti Svenov primjer i da ću na početku skupiti dobre ocjene i poene za aktivnost kod nastavnika i onda biti miran cijelu godinu. Dobio sam je jer nisam pročitao lektiru.. Što je najgore, tu knjigu želim pročitati, jer se sjećam kako ju je i Sven čitao i da se smijao za vrijeme čitanja. Ipak, nekako mi pobjeglo vrijeme, dan po dan sam čekao i ostavljao za sutra i odjednom... Došao je taj dan, sat hrvatskog, obrada lektire. Pokušao sam se izvući na šarm, ali nastavnica nije pala na štos. Uh. Nekako me je podlo gledala: „Liniću, evo tebi jedinica, pa ti drugi puta lijepo pročitaj lektiru...“ Ne znam je li

bolje da starcima kažem ili ne. Ako ne kažem, bit će ljuti, ako kažem, bit će ljuti. U mojoj obitelji je vrlo važno ispunjavati obveze, osobito školske. Što ću ako mi da opomenu? Bio je

sat razrednog starješine, a razredna se pokazala zbilja cool. Ne znam je li ona pala na moj šarm, ili se sažalila što izgledam kao pokisli cucak već danima, ali rekla je kako će porazgovarati s nastavnicom hrvatskog. Ne znam što joj to znači, ali riješio sam i ja poduzeti korake: pročitat ću lektiru i uraditi ju bez pogreške, a tada skuhati starcima kavu. Njima je to već znak da nešto hoću, a sad - zamolit ću ih za oprostjenje i da me ne kazne baš jako. Onda ću lijepo odnijeti bilježnicu nastavnici i zamoliti ju da popravim jedinicu. Svesrdno ću se truditi da ne kažem „kec“ i da izgledam zbilja raskajano. ;) Ako razrednica uradi svoj dio posla i pohvali me, podsjeti nastavnicu kako sam u nižim razredima pisao pjesme i da su mi sastavci nagrađivani, možda, možda uspije... Ali, mora biti brzo, jer je kvartal blizu. Znam - pitat ću nekoga da mi pomogne. Kristina! Ona je idealna osoba za to - ionako joj je nos uvijek u knjigama. Ta je cura ok, ali sigurno i iz knjiga, koje po svom izboru čita, vadi bilješke. Hahahaha! Idem isprobati njen šarm da mi pomogne. Pošto joj nemam broj, ne mogu joj sms-irati. Idem gore biti uljudan Tin i zamoliti za pomoć... Valjda me neće otpiliti... Idem se počesljati malo. Bog! Poželite mi sreću da ju nađem raspoloženu! Tin"

FRIZERSKA KARIJERA

- Jooj, jooooj, nemooooj! Boli me!

Tako je počinjalo češljanje Marijinog trogodišnjeg brata Darka. I on je, eto ti genetike, naslijedio majčinu kovrčavu i gustu kosu koju nitko nije mogao raščešljati bez prethodnog uvjeravanja i pripreme. Mama je to činila nježno, tata je izlazio iz sobe jer su mu živci malo slabiji kada čuje plač svoga miljenika, a djed i baka su ga hrabрили i pljeskali svaki put kada Darko nije kmečio. Njegova uvrnuto spiralna kosa više je sličila na vunu nego na neku dječju glavu, kao da je bio uključen u struju. Jednom su posjetili obližnji frizerski salon, u kojem je radio kum Ivan, kako bi i Darko imao svoje prvo šišanje. U kutu je čekao konj, a bio je tu i autić, vrlo korisne sprave za umirivanje plašljivaca na njihovom prvom šišanju. Darko je odabrao konjića. Djed mu je začepio usta lizalicom, mama se smješkala i tepala, a sestra je uzbuđeno promatrala ovu dugo planiranu akciju. Neprijateljski zvuk škara kao da je dao znak za lavinu suza. Od plača su se zalijepile oči, zapušio nos i trebalo je hitno odčepiti usta kako bi dugokoso nevinašće došlo do zraka. Ništa više nije moglo utješiti Darka i svi su se tužni vratili kući odgodivši prvo šišanje za neku bolju prigodu.

Sedmogodišnja Marija, vidjevši koliko se svi u kući muče s njihovim Samsonom, kako prozvaše kosatog Darka, po jednoj priči iz Biblije koju je baka često pričala, odlučila je riješiti problem. Snaga njezina brata, kao i Samsonova, bila je

u kosi koju nitko nije mogao niti očešljati niti ošišati. Ideja se stvorila vrlo brzo. Kako bi imala razlog da ga ošiša, zalijepila mu je žvakaću gumu na kosu. Naravno da nitko nije znao autora ove psine, zbog koje će biti sramota skinuti kapu s Darkove glave, gundala je mama nervozno vrteći glavom, jer će dječak izgledati neuredno i zapušteno. Jednog prijepodneva Marija je uzela stvari u svoje ruke. Uzela je, dakako, škare za papir, provjerila jesu li ona i Darko sami u sobi, zatvorila vrata od dnevne sobe i krenula u ozbiljan posao. Bučna jurnjava miševa i mačke na televizijskom ekranu uspavala je brata i ona je mogla započeti planiranu akciju. Počela je od tjemena. Prvi pramen je pao! Darko je mirno spavao, a frizerka se osmijehujući bacila na posao i uspjela sjecnuti najgušći dio šume od kose. U tom trenutku mama je razgoračenih očiju upala u sobu, istrгла škare iz Marijinih ruku i poslala ju u kuhinju... U kući je nastala neka čudna tišina. Razgovor je bio vrlo tih i miran, ali je ona znala da se iza te mirnoće nešto krije. Mama je grdila tatu što nije vratio škare u ladicu pod ključem.

- Tko bi i pomislio da će naša kućna frizerka još jednom ovo uraditi - pravdao se otac...

Prije samo godinu dana, djed je zaspao pred kutijom za uspavlivanje na čijem je ekranu sniježilo, glava mu je pala na grudi, a na čelo se spustila kosa do nosa. Bio je to znak Mariji da mu skloni kosu. Uzela je škare sa stola i odsjekla čitav predugačak pramen prosjede kose. Šišanje nije bilo najuspješnije, ali je grdnju dobio djed što je zaspao u fotelji i ostavio škare pred malim djetetom. Iako je početak frizerske karijere bio prilično neuspješan, ne treba odmah odustajati. Baka je jednom rekla kako se prvi mačići u vodu bacaju. Djed je govorio da treba ponavljati ono što ti ne ide od ruke. Frizerka Marija je neko vrijeme odustala od eksperimenata sa škarama pa je i paučina pala na sjećanje o prvom šišanju djeda. Sve do prvog šišanja mlađeg brata.

U školi je Marijina bujna narančasta kosa bila veoma poznata. Dok je ona zavidjela prijateljicama na ravnoj, sjajnoj kosi i divnim pletenicama, njezine su lokne stajale uspravno kao lakirane i blještale svojom neobičnom bojom. Čula je šapat po hodniku i zlorado smijuljenje - Vidi gnijezdo na glavi! Marija je mrkvu i naranču cijedila na glavu! Mrkvica! Očešljaj se!

Vrativši se iz škole, Marija se nije ni javila roditeljima. Odmah je potrčala u kupaonicu, izvadila škare iz školske torbe i odrezala do korijena svoju divlju narančastu kosu na čelu. Odmah potom osjetila je mamin zagrljaj, ali i prijekor što se igra frizerke, što je uništila kosu za koju je toga dana stigla nagrada za najljepšu fotografiju i dječju frizuru jednog modnog časopisa. Dugo će čekati da joj naraste njezina nemirna, vatreno crvena kosa, ali je sigurna da je završila njezina frizerska karijera.

Katarina Čeliković

Sunčana jesen

Koliko nam je ova jesen bila sunčana i topla pokazalo je vrijeme koje nam je donijelo lijepe dane, ali ona prava toplina srca osjetila se na priredbi u povodu «Sunčane jeseni života» 29. listopada u Hrvatskom kulturnom centru «Bunjevačko kolo», koju su priredila djeca i odgojiteljice dvaju vrtića «Marije Petković» - Bisera i Sunčice.

Kako je već tradicija u vrtiću, koncem listopada djeca pripremaju program za majke, bake, nane i dide, kako bi im pokazala što znaju i umiju. Ove godine bilo je i pramajki, a mamama i tatama su blicali aparati kako bi se vrijeme zaustavilo bar na tren, i zabilježili dragocjeni trenuci koje žele sačuvati od zaborava. Bjelina naše prekrasne bunjevačke nošnje koju su djeca nosila, podsjetila je i naše stare na dane kad su odrastali, i čista srca koja samo djeca ove dobi imaju. Vesela dječja pjesma, sviranje orkestra, ples folklora «Cigo» i «Igrala bi dere», nekoliko stihova, bili su dovoljni da razgale srca publici. Na kraju su se svi počastili slasticama koje su posjetitelji donijeli kao ulaznicu.

U jesenskim životnim danima, svim dragim majkama i didama želimo puno sunca koje će im donositi njihovi unuci i praunuci, kao i plodnu jesen u kojoj će uživati u naraštaju koji ostaje iza njih.

Kako na zanimljiv način napraviti obiteljsko stablo? Evo dobrih ideja:

Dodi, dodi, Nikola sveti i godine ove mene se sjeti...

Draga djeco, čekate li i ove godine ovog velikog sveca? On je prvi među brojnim prosinačkim blagdanima kojima se djeca raduju. Nadam se da ste bili dobri i da vas neće zaobići, ili poslati onog groznog crnog krampusa. Koliko ovaj skromni svetac ispunjava želje, vidjet ćete i sami kad u noći 5. prosinca ostavi nešto u čizmicu. Molitva i dobra djela cijele godine se broje, ali voli sveti Nikola i pismo kad dobije, stoga nemojte biti lijeni, pa mu ga i napišite i nešto lijepo nacrtajte...

MOLITVA SVETOM NIKOLI

Sveti Niko moli za me,
Da ne griješim sve te dane.
Da me vodi tvoja ruka sveta,
Kroz sve staze ovog svijeta.

Sveti Niko molim tebe
Da mi duša ne ozebe,
Da mi srce ljubav grije,
Da se svatko oko mene smije.

Napravite svetog Nikolu, lako i jednostavno!

Potrebno vam je:

- * 1 rola od toaletnog papira
- * crveni kolaž papir
- * ljepilo, škare
- * pamučna vata
- * bijeli karton
- * zvjezdice, šljokice...

Izrada:

Rolu toaletnog papira uvijte u crveni kolaž papir. Bijeli karton presavijte i nacrtajte svetom Nikoli mitru i glavu, zatim naljepite bradu pa sve skupa dodajte njegovoj crvenoj odori koju ćete ukrasiti zvjezdicama i šljokicama. Uživajte!!!

Marina Piuković

*Majkin i didin salaš je, fala Bogu,
dosta blizo sela, pa tako i od crkve,
al put je dosta rđav. Kadgod je zimi
bilo zdravo teško ić tudan, jer kad
zakiši, zablati, pa prođu putom kola
el kaki traktor – gotovo! Kad zasniži
i zaledi, opet je bilo teško,
al dica su mogla ić u škulu i u crkvu,
pa i na mise zornice samo ako su
imala dobre cipele el čizme. Moja
priča i jest o čizmama.*

Curice danas nose prilipe čizmi-
ce – roze, braon sa srcima, nike
su čak i sa šljokicama, s krznom
takim da ni ne možeš obut zimske
čorope, jer ćeš se uznojiti i – eto
nevolje! Kad sam ja bila mala, nosili
smo gumene, s debelim čoropama, ako
su bile od nikog drugog materijala el
puknite – mećali smo i najlon na nogu
i tako se obuvali. Ko i svaka divojčica,
gledala sam čizmice veliki divojaka i
sanjarila o kratkim čizmicama, ko-
žnim, bilim... Take sam vidila kod jedne
lipe tete u varoši i čekala s čežnjom
dan kad ću izrasti moje „akjak“ čiz-
mice i kad će moja mama kazati da
idemo kupiti čizmice. Joj kako sam
vruće želila da prestanu praviti te
gumene, već da mama kaže: „Svakako
uskoro selimo u varoš, a tamo nikad
nije taki velik snig. Dobro će ti biti
i vake kožne...“ Jedne večeri prija
Svetog Nikole, čula sam jednu priču
koju nikad neću zaboravit.

„Pripravite čizme, majko! Ajd sad
priča!!!“ Zvali smo majku da nam pri-
povida kako su oni kadgod čekali
Mikulaša, jer je naša mama bila što-
god zdravo zauzeta u špajcu. Majka
je došla i vidila kako radosno gledi-
mo naše duboke čizme i slušala kako
divanimo što sve želimo dobiti, jer
smo – po našem dojmu – mi zbilja bili
dobri. Malo smo se sporečkali oko tog
očemol dilit slatkiše el svaki sam ist

MOJE ČIZME

svoje, a majkino lice se nikako rastu-
žilo i sila je na banak kod peći. Tog
trena smo se skupili do nje ko pilići –
nas troje mali, seka se još nije rodila
dok smo stanovali na salašu. Počela
naša majka pripovijdat:

„Dico, i mi smo kadgod čekali
Mikulaša. Čučili smo u ambetušu i
čistili cipele. Sve se žarilo kako smo
četkali! Prvo smo obrisali mokrom
krpom od blata, pa suhom i ostavili
još malčice, pa onda boksali. Joj, nek
bude lipe! Joj, nek bude što god u njima
ujtru! Joj, kad bi bilo svileni bombona.
El karamele, joj kako volim karamele,
onake kake nana pravi. Taman smo
mi dičurlija počeli gustirati otkud u
Nebu svetom Nikoli karamela kake
nana pravi, a odjedared – ušo bačo u
sobu. „Faljnis, čeljadi“, pozdravio je, a
oma smo mu u glasu ostili da se nešto
ozbiljno dogodilo. Gužvo je šubaru
u rukama i okrenio se nani: „Odheli
Rozu u bolnicu...“ Nana sila na stoc s
laboškom u ruci. „Našu Rozu?“ Roza
je bila bačina sestra, naša tetica,
koja je živila dva salaša dalje od nas,
a imala je male dičice četvero, peto
je čekala digod oko Marina. Ako su
je odheli u bolnicu, to je bilo opasno,
jer beba je još mala bila za rodit se...
Zdravo smo se uplašili mi mali, a nana
je odlučno ustala i kazala: „Idi po

dicu, da Tome mož mirno otići u varoš
i bit joj blizu...“ Bačo se malo trgnio i
s ljubavlju pogledao svoju ženu – kako
ona misli na zaovicu i dičicu joj! „Oma
idem!“ Zagrnuo samo kožu i metio
šubaru i izišo u mrak. Nana je došla
do nas i kleknula, pa nas sve zagrlila:
„Dico moja, znam da čekate Mikulaša i
s vama se skupa nadam da će vam doći,
jer ste bili dobri. Sad vam kažem da
budete opet dobri – podilite darove s
tetkovom dicom, mož? Njima je mama
u bolnicu očla...“, zastala je ko da
smišlja što kazati, „pa Mikulaš možda
neće znati di su, kad ih Bačo dovedu
kod nas“. Svi smo pristali i izljubili je.

Bačo se vratijo posli po sata s diči-
com, našim bratićima i sestrićima.
Ko mali mišići su se skupili do bačini
noga, najmanjeg Ivu je bačo nosijo.
Brzo smo išli spavat, jer triba uraniti
na zornicu. Molili smo iz sveg našeg
dičjeg srca za najmiliju teticu i bebu
što se oće roditi prija neg triba.
Zaspali smo zagrljeni s bratićima i
sestrićima i tišili ih da se ne boje, ni
ne misleći na Mikulaša više.

Sutradan, nana nas je probudila
sve da idemo na zornicu. Otrčali smo
do čizama nestrpljivo. Iz naši čisti
čizama nije ništa virilo, ko što je bilo
prijašnji godina. Svi smo pogledali u
svoje cipele – i mi i tetičina dica. Bilo
je i karamela i svileni bombona i par
suvi šljiva – malo, al svima jednako.
Mama nam je namignila. Bili smo srit-
ni, jer smo znali da je ona Mikulaševe
dare podilila, da ni jedno dite u našoj
kući ne bude tužno i da ne misli da nije
dobro...“

Najmanji već u majkinom krilu
zadrimali, a ja slušam ko evanđelje da
divani... Nikad više nisam poželila ni
puno slatkiša, ni nove čizmice kratke,
bile, s kopčom, bez da se pomolim:
„Isuse, daj i onima koji nemaju...“

Vesna Huska

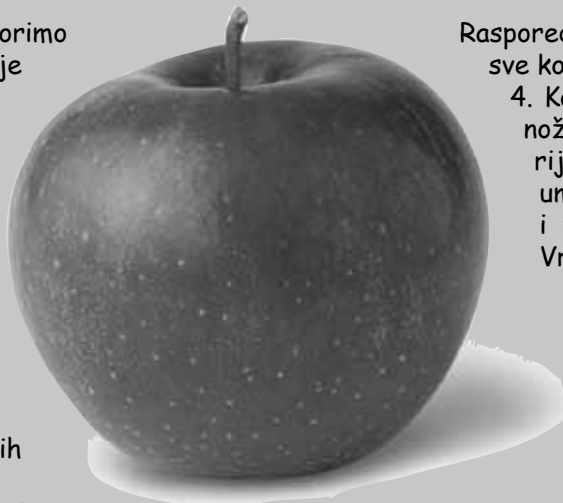
HRCKO

MMMM!!!! Danas zaslada: Pita s jabukama

OPIS: Pita o kojoj danas govorimo jest pita s gotovim korama, koje se mogu kupiti u skoro svakoj trgovini. One su spremne za punjenje i brzo se peku, tako da je priprema doista jednostavna. Tko god voli dobar burek, voljet će i pite.

VRSTE: Pite mogu biti slane (sa sirom, sa zeljem, s krumpirom, s pizza nadjevom, s mljevenim mesom...) i slatke. Jedna od vjerojatno najzdravijih slatkih pita je pita s jabukama.

NEŠTO O JABUCI: Jabuke imaju cijeli niz svojstava, koje ni jedna druga voćka nema, a njen blagotvorni učinak je više puta znanstveno dokazan. Jabuka je korisna za dobar san, protiv kroničnog umora, visokog tlaka, vrtoglavice, pretilosti, glavobolje, migrene, proljeva, povraćanja, bolesti grla, opekline, proširenih vena, opstipacije, išijasa i još mnogo drugih bolesti i stanja. Jabuke se mogu jesti sirove, kuhane (kao kompot) ili pečene. Mogu se peći u kolačima, ali i same - sa šećerom ili punjene suhim voćem. Najbolje su zimi, kad nema drugoga voća.

Rasporedi da ti bude dovoljno nadjeva za sve kore. Urolaj kao rolat i redaj u pleh.

4. Kad je sve poredano, izreži oštrim nožem (za ovaj dio pozovi nekog starijeg u pomoć!), pomasti (ili premaži umućenim jajetom ako više voliš) i peci na 200°C dok ne porumeni. Vrelu pitu prelij hladnim sirupom.

POSNO: Ako želiš laganiju varijantu pite, možeš izostaviti maslac i ulje, jer je ukusno i kad staviš samo naribane slatke jabuke s cimetom.

VRIJEDI ISPROBATI: Ova vrsta kolača je izuzetno ukusna i s bundevom, također naribanom i pošećerenom, ali i s makom (mljevenim, slatkim, s grožđicama) ili čak sa slatkim sirom.

PIĆE: Da ti piće bude u istom „kulinarskom tonalitetu“, popij sok od jabuke!!!

DESERT: Pita s jabukama može biti glavno jelo ako prije nje pojedeš dobru čorbu s povrćem ili neku nježnu krem juhu. Može biti i prekrasan desert uz neko kuhano jelo. Možda je ipak najbolje da pojedeš komad-dva za užinu kod kuće, a možeš ju ponijeti i za užinu u školi. U tom slučaju ponesi jednu-dvije više, da se možeš zasladi s prijateljem! 🍎

PITA S JABUKAMA

SASTOJCI: 500 g tankih kora za pitu, 1,5 kg jabuka, 600 g šećera, 700 ml vode, 100 g putra, malo ulja, 3 žlice griza, po želji orasi, cimet, grožđice

PRIPREMA:

1. Prokuhaj sirup od šećera i vode i ostavi sa strane da se ohladi.

2. Jabuke oljušti, naribaj i dodaj par žlica šećera.

3. Nadjev (punjenje) napravi ovako: rastopi 100 g putra i u njega dodaj isto toliko ulja. U jabuke dodaj i 3 žlice griza, da upiju višak soka (sočnost piti dat će slatki sirup). Sve pomiješaj. Po želji možeš u nadjev od jabuka dodati cimet, grožđice i orahe.

3. Sastavi po dvije kore, premaži putrom i dodaj nadjev od jabuka. Nadjev se nanosi samo na jednom dijelu, najbolje na početku.

Vesna Huska

Volim Srijemsku Mitrovicu

Među prvima je stigao na Pokrajinsku smotru recitatora, a nije iz Subotice, i otišao je posljednji. Sve je vrijeme bio strpljiv, poslušan i pažljiv. Skrenuo je pozornost na sebe, a uz to je osvojio i nagradu za lijepo kazivanje stihova Dobriše Cesarića. Zove se Marko Mišćević i dolazi iz Srijemske Mitrovice.

Marko Mišćević je najmlađi od trojice sinova Kristine i Dušana Mišćevića. Uz roditelje, te Luku koji ima 16 i Matiju s 11 godina, Marko živi skupa s bakom i djedom.

Učenik je četvrtog razreda Osnovne škole „Sveti Sava“ u Srijemskoj Mitrovici. Od prvog razreda pohađa predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, koji u njihovu mjestu predaje Dario Španović. Tako je ove godine po prvi puta dospio i u Suboticu na smotru recitatora, a jedva čeka da odraste kako bi išao i na druge ekskurzije i izlete u Hrvatsku, koji se za njih organiziraju.

Omiljeni predmeti su mu tjelesno i matematika, jer jako voli sve računske operacije, uživa u tome, a na satu tjelesnog osobito voli igrati košarku, koju inače trenira već četiri godine. Voli čitati „Hrčka“ gdje najprije riješi zadatke na kraju podliska, ali također voli i foto-reporataže s raznih dječjih događanja na kojima je bio.

Marko je aktivan i u svojoj župi. Redovito ide na vjeronauk i ministrira pod misom. Voli se družiti sa svojim prijateljima iz crkve, jer lijepo i korisno provode vrijeme skupa. Uče nešto novo o Bogu, ali se i poigraju. Uz to nađe vremena i za igrice na računalu te za koju partiju nogometa.

Kad poraste, Marko će postati košarkaš ili policajac, bar tako sada želi. Košarka mu je prekrasan sport u kojem nema puno grubosti i nije kompliciran, ali veoma mu se sviđa i uloga policajca čiji je posao plemenit, pomaže drugima, ima puno obveza i posla, a policajci su nadasve veoma hrabri.

Doznali smo kako je Marko veoma vrijedan. Rado pomaže svima, a posebice u kući kad nešto treba. Posprema svoje stvari, briše prašinu ili usisava, a nije mu teško niti strano oprati suđe kad je to potrebno. Omiljeno jelo mu je pizza i uvijek rado pomaže u njenom pripremanju, njegova zadaća je ribati sir na tijesto. Sve što zna naučio je od svoje starije braće koji mu puno pomažu i uče ga brojnim vještinama i znanju. Marko je kratko igrao i folklor, te je na taj način upoznao i svoju tradicijsku baštinu. Voli čitati akcijske romane, te misteriozne i smiješne priče. Ponosan je što živi u Srijemskoj Mitrovici koju jako voli.

U nepoznatom društvu Marko djeluje povučeno i mirno, ali je ipak dosta aktivan i vrijedan. Nastavnici ga hvalje kao dobrog i poštenog prijatelja, koji ima razvijene radne navike. Bio je već na Hrckovom maskenbalu i želio bi opet doći. Uskoro će ići na nagradni izlet u Hrvatsku, koji je osvojio kao recitator na XII. pokrajinskoj smotri recitatora u Subotici.

Bio je to Marko Mišćević iz Srijemske Mitrovice, dječak kojeg bi svi voljeli za prijatelja.

B. I.

INTERESANTNO JE ZNATI

- U prosjeku čovjek izgovori skoro 5.000 riječi dnevno.
- Na američkoj zastavi stoji 13 pruga kao simbol 13 prvobitnih država.

- Svaka ptica svakoga dana mora pojesti hranu makar polovice svoje mase da bi preživjela.
- Zvuk najbrže putuje kroz čvrste predmete, zatim kroz vodu, a najsporije kroz zrak.
- Ako se količina vode u čovjekovu organizmu smanji za samo 1%, čovjek osjeća žeđ.
- Mjesec se polako udaljava od nas.

- Svakog dana rodi se 364.321 čovjek.
- Ljudi koji najviše vremena provode ispred televizijskih aparata su Japanci - prosječno 9 sati dnevno.
- Tajpan je jedna od najvećih zmija otrovnica na svijetu, dugačka je do 3 i pol metra.
- Naše srce tijekom jednog dana otkuca oko 100.800 puta. Ono kroz naše krvne žile ubrizga onoliko krvi koliko bi ispunilo oko 170 prosječnih kada za kupanje.

HRCKO

KINOMANIA

Šegrt Hlapić

Ekranizacija slavnog romana Ivane Brlić-Mažuranić, priče o malom postolarskom šegrtu koji je borac za sve obespravljenе. Hlapićevo putovanje započinje nakon muka pretrpljenih kod majstora

Mrkonje. Na putu upoznaje Gitu, lijepu malu cirkusanticu, siroču poput njega. Na putovanju im se događaju različite pustolovine i problemi. Nema ju gdje spavati, što jesti i odjenuti se, no ne boje se ničega, hrabri su i sretni i voljni svakome pomoći.

Khumba

Animirana priča o Khumbi, zebri rođenoj s polovicom pruga, koja želi pronaći čudesni vodopad koji bi ju izliječio. U Khumbinu životu nije sve crno-bijelo! Rođen je sa samo polovicom pruga, pa ga njegovo krdo zbog neznanja i praznovjerja izolira. Zato će s novostečenim prijateljima krenuti na put preko pustinje kako bi pronašao drevni vodopad na kojem je prema legendi prva zebra dobila svoje pruge. Avantura koja ga tamo čeka veća je od svega što je mogao zamisliti!

Oblačno s ćuftama 2

Nakon katastrofalne oluje hranom u prvom filmu, Flint i njegovi prijatelji prisiljeni su napustiti svoj grad. Flint prihvaća poziv svoga idola Chestera V-a da se pridruži kompaniji "The Live Crop" koja je dobila zadatak čišćenja otoka i u kojoj najbolji izumitelji na svijetu kreiraju tehnologiju za boljitak čovječanstva. Kada Flint otkrije kako njegov stroj i dalje radi i sada kreira mutantske hrano-zvijeri poput živih kiselih krastavaca, gladnih tacobila, škampopanza i jabučastih pitona, on i njegovi prijatelji moraju se vratiti kako bi spasilili svijet.

2. Pronađi deset razlika između dviju slika:

1. Promatrajući gornju sliku, na donjoj docrtaj i oboji ono što nedostaje:

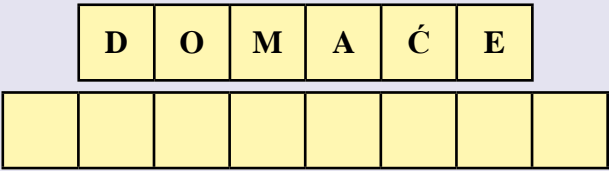
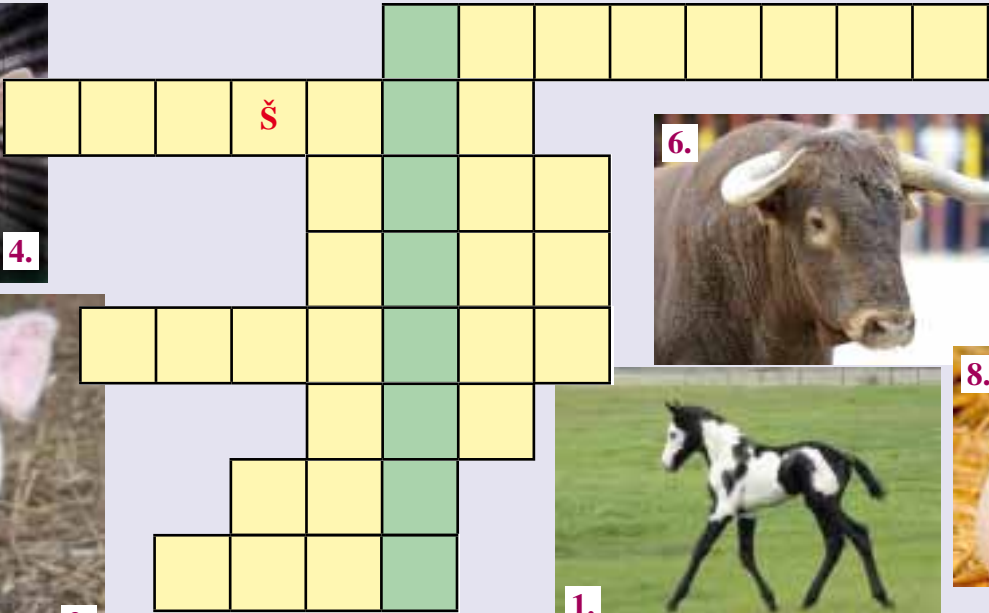

3. U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće riječi: osjećaj, kino, neboder, marljivost, da, lektira, pet, štapovi, lutke, kraljevna, princ, ne, pjesma, klaun, kaput, sreća, pas, trгови, med, udžbenik. Preostala slova dat će konačno rješenje - kraticu za Hrvatsko narodno kazalište. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

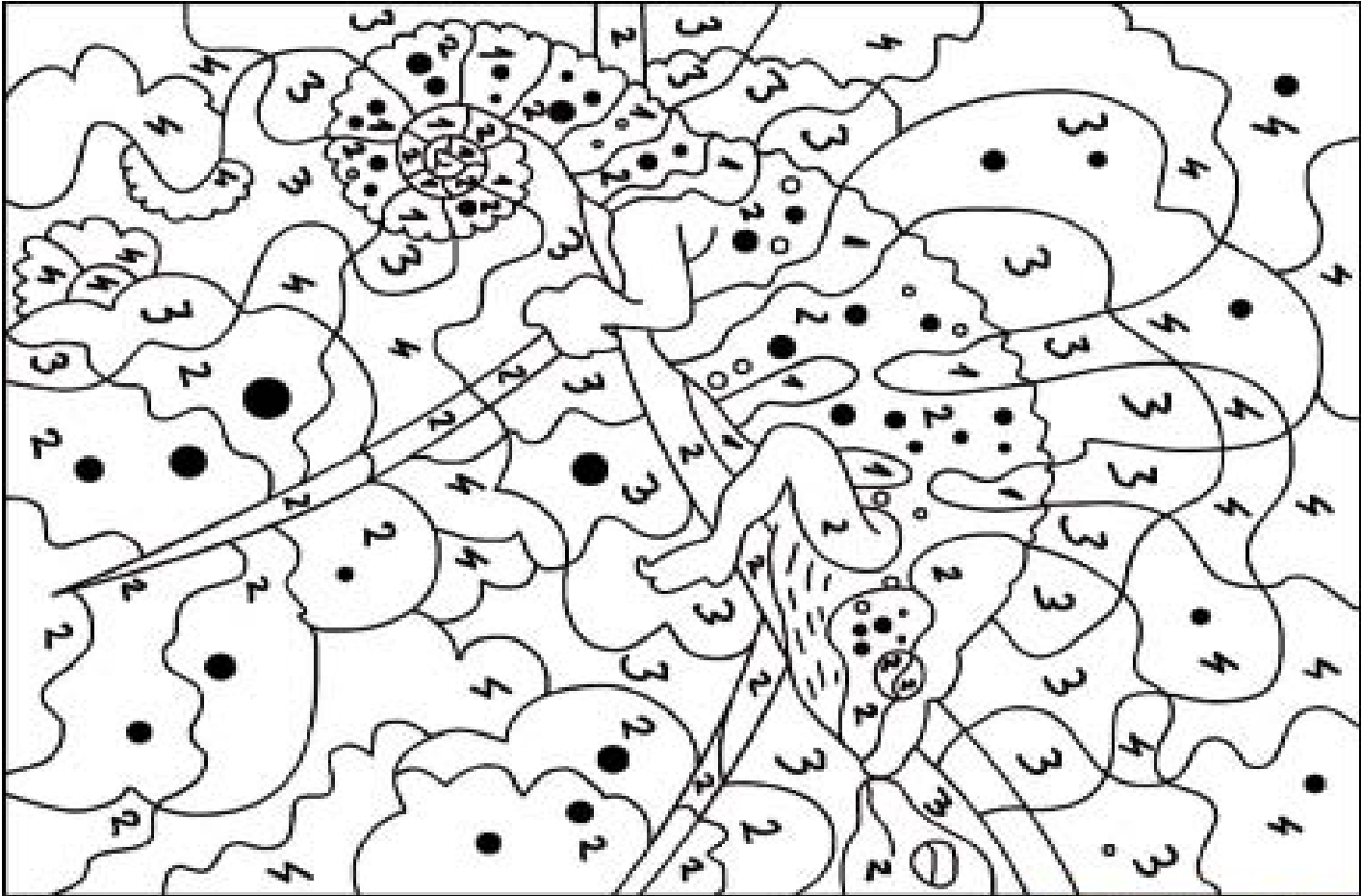
P	T	I	V	O	G	R	T	Š	
J	U	A	O	N	I	K	K	T	T
E	P	E	R	E	D	P	L	A	S
S	A	N	K	I	R	A	A	P	O
M	K	T	J	I	T	S	U	O	V
A	U	M	N	A	A	K	N	V	I
L	E	C	H	P	Ć	N	E	I	LJ
D	R	E	D	O	B	E	N	L	R
K	I	N	E	B	DŽ	U	J	K	A
T	E	P	A	Ć	E	R	S	S	M
	A	N	V	E	LJ	A	R	K	O

4. Riješi križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćeš konačno rješenje. Dopuni ga ispod križaljke.

5. Oboji sliku prema brojevima i predloženim bojama.

Z. Sič

NAČINIMO ... RASVJETU ZA TULUME

Za dobar tulum trebaš prikladnu rasvjetu! Let's have fun!

Potrebno ti je: obične lampice za bor – jednobojne ili u boji, „košarice“ za minjone u dvije veličine i više boja, ljepilo, škare, skalpel!

1. Pripremi sve potrebno i na par košarica isprobaj oblik cvijeta koji ti se najviše dopada – uklopi boje po svom ukusu.
2. Savij košaricu dva puta, tri puta ili četiri puta – ovisno koliko latica želiš da imaju cvjetići za tvoje lampice. Izreži oblik laticice.
3. Rastvori svoje „mini sjenilo“ i izaberi boju i oblik za svaki cvjetić. Kombiniraj na krilima mašte!
4. U NAZOČNOSTI ODRASLOG i vrlo pažljivo, skalpelom zareži na laticama prorez u obliku slova X – to će biti mjesto kroz koje ćeš provući lampicu.
5. Raširi lampice po velikom stolu ili podu kako ti se ne bi zamrsile. Laticice stavi na lampice, pazеći da papir ne dodiruje žaruljicu.
6. Postavi lampice na zid i uključi, još jednom provjeravajući ima li opasnosti od pregrijavanja i drži ih uključene neko vrijeme da vidiš kako funkcioniraju.

VARIJANTA: Za božićni tulum možeš napraviti sjenila u obliku zvjezdica – načini šiljate laticice i poslaži naizmjenično. Također, jesenska tematika tulum „traži“ oblik lišća, zimi napravi bijele ili srebrne pahuljice, za Valentinovo srca, u proljeće pupoljke voćaka ili leptire, u ljeto mala sunca...

IDEJA +: Želiš li načiniti disko kuglu kakve su bile glavni hit u osamdesetim godinama „disco ere“, možeš to učiniti od plastične prozirne kugle i dječija neispravnog CD-a. Izreži komadiće CD-a oštrim škarama (opet upozorenje za oštre stvari – osim škara, oštre mogu biti i šiljate strane CD-a: OPREZ!) i pištoljem za lijepljenje pričvrsti ih za kuglu. Napravi dvije rupice za konopčić i zakva-

či svoju DISKO KUGLU na luster sobe u kojoj će biti tulum! Svjetlost s raznih strana će je obasjavati i ona će svjetlucati u svom ritmu!

VAŽNO: Svoje originalne lampice odloži do sljedećeg tulum. Najbolje ćeš ih posložiti da se ne umrse i ne pogužvaju ako skineš urese (cvjetice) i obmotаш ih oko kartonskog „tuljka“ za toaletne ubruse. Zabavi se kreativno!

